

УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА**Кафедра богослов'я та суспільствознавчих дисциплін
імені Академіка УАН Івана Луцького****Робоча програма навчальної дисципліни
Соціологія****ОБОВ'ЯЗКОВА ДИСЦИПЛІНА****Освітньо-професійні програми першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 «Філологія (англійська мова)»**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри богослов'я та суспільствознавчих дисциплін імені Академіка УАН Івана Луцького гуманітарного факультету університету 30 серпня 2018 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри
кандидат філософських наук, ліценціат
теології

_____ О.І. Савчук
30.серпня 2018 р.

ВСТУП

Метою навчальної дисципліни є формування системи знань про основні поняття соціології, історію її становлення у світі та Україні, усвідомлення сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, опанування методики сучасного соціологічного аналізу суспільних відносин.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- формування цілісного уявлення про специфіку, об'єкт і предмет соціологічного знання, історію зарубіжної і вітчизняної соціології, перспективи її подальшого розвитку;
- набуття навичок організації і проведення конкретно-соціологічних досліджень і практичного ефективного використання їх результатів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

ключові категорії соціологічної науки, основні рівні соціологічного знання – макрорівень, мезорівень та макрорівень, особливості соціологічної методології та переваги методу соціологічного дослідження, еволюцію соціологічних знань, специфіку українського соціологічного дискурсу, основні аспекти соціологічного вивчення суспільства, провідні галузеві соціологічні теорії – соціологію особистості і громадської думки, соціологію соціальних інститутів, соціологію сім'ї, соціологію міста і села;

вміти: оперувати концептами суспільної свідомості різних видів суспільства – аграрного, індустріального, постіндустріального, організувати і провести елементарне розвідувальне соціологічне дослідження, застосовувати провідні західноєвропейські соціологічні ідеї до пояснення і розв'язання проблем українського суспільства, шукати в українських соціологічних напрацюваннях досвід, адекватний реаліям нашої сучасності.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчального курсу	
Кількість кредитів ESTS– 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість модулів – 3		Нормативна	
	Спеціальність 035 Філологія (англійська мова)	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 120		Ступінь вищої освіти: бакалавр	3-й
	Семестр		
	5-й		5-й
	Лекції		
	18		8
	Семінарські		
	18		2
	Самостійна робота		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4 самостійної роботи студента – 2,5		54	110
		ПК: 30	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
 для денної форми навчання – 1,6
 для заочної форми навчання – 1/8

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирибальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, метод проектної роботи.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

- 1) тестових завдань;
- 2) написанням есе;
- 3) презентацій і виступів на наукових заходах;
- 4) підсумкового екзамену у тестовій формі.

• Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання студентів на протязі лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студента на активізацію отриманих знань. Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність студентів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

- **Наочні методи**

Люстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

- **Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

Контроль

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється через оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом:

- проведення експрес-опитувань,
- тестування,
- підготовки доповідей і рефератів,
- написання самостійних і контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань та практичних навичок студентів і вміння застосовувати їх на практиці.

Проміжний контроль передбачає перевірку рівня засвоєння студентами теоретичного і практичного матеріалу модулів і здійснюється в межах семестру наприкінці планового вивчення курсу.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Історико-методологічні засади соціології

Тема 1. Соціологія як наука, її предмет та методи

Передумови виникнення соціології: політичні, економічні, інтелектуальні. Соціологія як реакція на запит пояснити зміни в суспільному житті на межі його переходу від аграрного до індустріального типу. О. Конт як фундатор соціологічної науки. Соціологічна динаміка і соціологічна статика О. Конта. Завдання і функції соціології. Категорії і методи соціології. Соціологічне дослідження як специфічний соціологічний метод. Поняття респондента та інтерв'єра. Види СД. Програма СД. Поняття «вибірка», її різновиди. Методи СД. Опитування як провідний метод СД. Види опитування: анкетування та інтерв'ю.

Тема 2. Історія соціології

Протосоціологія як донауковий етап розвитку соціології. Еволюція емпіричної протосоціології. Еволюція теоретичної протосоціології. О. Конт та Г. Спенсер як зачинателі соціологічної класики. Основні школи та напрямки в соціології II-ї пол. XIX ст.: натуралістичні та психологічні. Внесок Е. Дюркгейма у розвиток соціології, його вчення про соціальні факти та аномію. Марксистське вчення про суспільний розвиток, поняття суспільно-історичної формації, класів, відчуження, соціалістичної революції. Розуміюча соціологія М. Вебера. Вчення В. Паретто про циркуляцію еліт як спосіб суспільної рівноваги.

Тема 3. Історія української соціології

Українська протосоціологія. Початок української теоретичної соціології – діяльність Женевського гуртка (С. Подолинський). Внесок І. Франка у розвиток української соціологічної науки. Початок української викладацької соціології – заслуги М. Драгоманова. «Громадівський соціалізм» М. Драгоманова. Початок української інституційної соціології – досвід М. Грушевського. «Початок громадянства або генетична соціологія» М. Грушевський. Розвиток соціології в радянській Україні. Соціологія в незалежній Україні.

Тема 4. Соціологічне вчення про суспільство

Поняття суспільства, основні його визначення та ознаки. Типологія суспільств. Теорії походження суспільства: загальнонаукові і соціологічні. Проблема динаміки суспільства та теорії соціальних змін. Соціальна система суспільства. Практичне значення вивчення суспільства через поняття соціальної системи. Соціальна структура суспільства. Види соціальної структури суспільства: соціально-демографічна, соціально-професійна, соціально-територіальна, соціально-класова, соціально-етнічна. Соціальні організації, соціальні групи і соціальні інститути як елементи соціальної структури суспільства. Теорія соціальної стратифікації суспільства. Страта як поняття соціологічної науки. Визначальні чинники соціальної стратифікації. Особливості типології суспільств у теорії стратифікації. Поняття соціального статусу. Поняття соціальної мобільності.

Змістовий модуль 2.

Галузева соціологія

Тема 5. Соціологія соціальних інститутів

Поняття соціальних інститутів. Функції СІ. Базові СІ індустріального суспільства. Інституалізація науки і права як трансформація сучасного суспільства

до постіндустріального типу. Проблеми їх інституалізації. Соціологія політики: ключові поняття, теорії. Електоральні дослідження в соціології політики. Соціологічні концепції виборчої активності. Соціологія права: еволюція, предмет. Правова культура як цивілізаційна цінність, ознаки її формування. Соціальна природа правомірної і протиправної поведінки. Соціологія релігії: специфіка, зміст.

Тема 6. Соціологія сім'ї

Соціологія сім'ї як галузева складова соціології. Поняття сім'ї і шлюбу. Місце соціології сім'ї у системі інших наук про сім'ю. Сім'я як соціальне явище, її різновиди. Фази розвитку сім'ї. Сім'я як соціокультурний інститут, її функції. Демографічна політика. Методики регулювання процесів дітонародження. Сім'я як мала соціальна група, її функції. Криза інституту традиційної сім'ї. Проблеми сучасних молодих сімей. Гендерна соціалізація і сучасна сім'я.

Тема 7. Соціологія особистості та громадської думки

Поняття, структура та типи особистості. Поняття соціалізації, основні теорії соціалізації. Гендерна соціалізація. Віковий статус особистості. Поняття ейджизму. Ідентифікація особистості з поколінням. Різновиди поколінь. Громадська думка: поняття, природа, форми вияву. Еволюція громадської думки, специфіка її функціонування у недемократичних і демократичних суспільствах. Поняття суб'єкта, носія і виразника громадської думки. Структура громадської думки. Взаємодія громадської думки з владою. Канали висловлювання громадської думки.

Тема 8. Соціологія соціальних комунікацій

Соціологія соціальних комунікацій як галузь соціологічної науки. Поняття комунікації і соціальної комунікації. Базові і спеціалізовані функції соціальної комунікації. Види комунікації. Специфіка масової комунікації. Масова комунікація і маніпуляція громадською думкою. Масова комунікація і масова інформація. Види масової інформації. Концепції масової комунікації.

Тема 9. Соціологія міста і села

Поняття гезельшафта і гемайншафта. Соціологія міста і села як специфічна галузева теорія. Поняття гезельшафта і гемайншафта. Спосіб життя міських поселень. Поняття агломерацій. Спосіб життя сільських поселень. Порівняльна характеристика міського і сільського укладу життя. Типологія міст. Типологія сіл. Соціологічні проблеми сучасних міст. Соціологічні проблеми сучасних сіл.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усь ого	у тому числі				усь ого	у тому числі			
		л	п	с	с.р.		л	п	с	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Змістовий модуль 1. Історико-методологічні засади соціології										
Тема 1. Соціологія як наука, її зміст, предмет, методологія	6	2		2	6	14	2			12
Тема 2. Історія соціології	6	2		2	6	12				12
Тема 3. Українська соціологія	6	2		2	6	14	2			12
Тема 4. Соціологічне вчення про суспільство	6	2		2	6	12				12
Разом за змістовим модулем1	40	8		8	24	52	4			48
Змістовий модуль 2. Галузева соціологія										
Тема 5. Соціологія соціальних інститутів	10	2		2	6	16	2			14
Тема 6. Соціологія сім'ї	10	2		2	6	12				12
Тема 7. Соціологія особистості і громадської думки	10	2		2	6	14	2			12
Тема 8. Соціологія соціальних комунікацій	10	2		2	6	12				12
Тема 9. Соціологія міста і села	10	2		2	6	14			2	12
ПК			30							
Разом за змістовим модулем2.	80	10	30	10	30	68	4		2	62
Усього годин	120	18	30	18	54	90	8		2	110

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Базова:

1. Вербець В.В. Соціологія: навчальний посібник для студ. вищих навчальних закладів / В.В.Вербець. – Київ: Кондор, 2015. – 550 с.
2. Давидов П.Г., Кальянов А.В., Кирилова О.М., Поцупко О.А., Фадєєва Г.С. Соціологія у схемах, таблицях та коментарях: навч. посіб. для студ. ВНЗ / МОН України. – 2 вид., перероб. і доп. – Донецьк: Норд-Прес, 2015. – 216 с.
3. Дворецька Г. В. Соціологія. Навчальний посібник / К.: КНЕУ, 2016. – 72 с

4. Кондович В.Ю. Соціологія (схеми і таблиці) / Чернігівський держ. ін-т права, соціальних технологій та праці. – Чернігів, 2014. – 167с.
5. Лукашевич М.П. Соціологія: загальний курс: Навч. посіб. / М.П. Лукашевич, М.В. Туленков. – К.: Каравела, 2015. – 408 с.
6. Нестуля О.О., Нестуля С.І. Соціологія: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 272 с
7. Перегуда Є.В. Соціологія: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2016. –140с
8. Полторак І.С., Колісник Л.О., Лаптурова Я.О. Соціологія. Навч. посібник. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2015. – 112 с.
9. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія та методологія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії : навчальний посібник / Є.В. Сірий; МОНУ. – В ид. 3-є, виправл. та доп. – Київ : Атіка, 2012. – 492 с.
10. Соціологічна теорія: традиції та сучасність: Навчальний посібник / За ред. А. Ручки – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – 363 с.
11. Соціологія : Підруч. для вузів / За ред. В. Г. Городяненка. – 3-тє вид., перероб. та допов. – К. : Академія, 2008. – 544 с.
12. Соціологія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с.
13. Соціологія: підручник / Ю.Ф.Пачковський, Н.В.Коваліско, І.В.Городняк та ін.; за ред. Ю.Ф.Пачковського. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. - 418с.
14. Соціологія: Підручник. / За ред. Осипової Н. П. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 336 с.
15. Соціологія: Підручник. / За ред. Пічі В. М. – Львів: «Магнолія Плюс», 2005– 277 с.
16. Червінська Т. Г. Соціологія: Навчальний посібник / Т. Г. Червінська. – К.:МАУП, 2007. – 248 с.
17. Черниш, Н.Й. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання / 5-те вид., перероб. і доп./ Н.Й Черниш. – К.: Знання, 2014. – 486 с.
18. Юрій М. Ф. Соціологія. Підручник / М. Ф. Юрій. – К.: Дакор, 2015. – 552 с.

Додаткова:

1. Анурін, В.Ф. Социология: Учебник для вузов / В.Ф. Анурін, А.И. Кравченко. – СПб.: Питер, 2014. – 432 с.
2. Батыгин Г.С., Подвойский Д.Г. История социологии. – М.: Наука и образование, 2017. – 444 с.
3. Богомаз К.Ю., Конох М.С., Кравцов Ю.С., Сорокіна Л. М., Торохтій Ю.З. Соціологія особистісної ідентичності в просторі права: монографія / Дніпродзержинський держ. технічний ун-т. — Дніпродзержинськ : [ДДТУ], 2015. — 184с.
4. Брайсон В. Гендер и политика времени. Феминистская теория и современные дискуссии. – Пер. с англ. - К.: Центр учебной литературы, 2011 – 248 с.
5. Бурейчак Т.С. Соціологія маскулінності: Навч. посібник / Т. Бурейчак. – Львів: Магнолія, 2011. – 132 с.
6. Волков Ю.Г. Социология: учебник / Ю.Г. Волков. – Изд. 3-е, перераб. и доп. – М.: Альфа-М : ИНФРА-М, 2010. – 448 с.: ил.
7. Гараджа, В.И. Социология религии: учебное пособие для студентов и аспирантов гуманитарных специальностей. 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Инфра-М, 2011. – 304 с.

8. Глазунов, С. В. Історія та теорія соціології: протосоціологія : Навч. посіб. / С.В. Глазунов. – Д.: РВВ ДНУ, 2008. – 67 с.
9. Демичева А.В. Посібник до вивчення курсу «Соціологія міста» / А. В. Демичева. – Д.: РВВ ДНУ, 2015. – 36 с.
10. Елсуков А.Н., Данилов А.Н. Предыстория социологии. М.: Изд-во «ТетраСистемс», 2014. – 192 с.
11. Єфендієв, А.Г. Общая социология. Учебное пособие для вузов / А. Г. Єфендієв. – М.: Изд-во «Инфра-М», 2016. – 656 с.
12. Здравомыслов А.Г. Социология: теория, история, практика. – М: Наука, 2014. – 382 с.
13. Історія соціологічних теорій і вчень: навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Соціологія» ден. форми навчання / Державний ун-т інформаційно-комунікаційних технологій / О.М. Іщенко (уклад.). – К.: Видавництво ДУІКТ, 2015. – 195 с.
14. Клементьев Д.С., Маслова А.Г. Введение в социологию личности. Материалы к лекциям. – М.: МАКС-Пресс, 2016. – 140 с.
15. Коваліско Н.В. Основи соціальної стратифікації: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2016. – 328 с.
16. Коваліско Н.В. Стратифікаційний аналіз сучасного суспільства: Навч. посібник. Друге видання. – Львів, ЛНУ ім. І.Франка, 2011.
17. Комлев Ю.Ю. Основы социологии для юристов. Курс лекций. – Казань: КЮИ МВД России, 2016. – 235 с.
18. Кравченко, А.И. Социология в вопросах и ответах / А.И. Кравченко. – М.: Проспект Велби, 2014. – 240 с.
19. Култаєва М.Д., Навроцький О.І., Шеремет І.І. Європейська теоретична соціологія ХХ-ХХІ століття: Навчальний посібник. – Х.: ХРУ імені В.Н.Каразіна, 2008. – 328 с.
20. Лукашевич М.П. Соціологія релігії: Навч. посіб. / Ф. Ф. Шандор. – К.: Знання, 2011. – 224 с.
21. Макаренко В.А. Посібник до вивчення курсу «Соціологія сім'ї» / В. А. Макаренко ; ДНУ. – Д. : РВВ ДНУ, 2008. – 24 с.
22. Макаренко В.А. Посібник до вивчення курсу «Соціологія соціальної сфери» / В. А. Макаренко ; ДНУ. – Д. : РВВ ДНУ, 2008. – 32 с.
23. Минюшев, Ф.И. Социальная антропология: учебное пособие для вузов / Ф.И. Минюшев. – М.: Книжный дом университет, 2009. – 222 с.
24. Немировский В.Г., Невирко Д.Д. Социология человека: от классических к постклассическим подходам. – М.: Изд-во ЛКИ, 2008. – 304 с.
25. Нецветаев, В.Г. Социология: Учебник. 2-е изд. / В.Г. Нецветаев. – М.: Изд-во «Маркет ДС», 2015. – 240 с.
26. Пилипенко В.Є., Попова І.М., Танчер В.В. та ін. Спеціальні та галузеві соціології: Навч.посібник. – 2-е вид. – К.: ПЦ «Фоліант», 2014. – 451 с.
27. Попов В.Б. Соціологія територіально-поселенських груп: метод. рек. до семінарських анять і самот. роботи студ., які навч. за напрямком «Соціологія» / Державний заклад «Луганський національний ун-т ім. Тараса Шевченка». – Луганськ: ДЗ «ЛНУ ім. Т.Шевченка», 2009. – 63 с. Профессиональные группы: динамика и трансформация / Под ред. В.А. Мансурова. – М.: Изд-во Института социологии РАН, 2009. – 419 с.

29. Романовский Н.В. Историческая социология. – М.: «Канон+», 2009. – 320 с.
30. Смирнов М.Ю. Социология религии. Словарь. СПб.: Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 2011.
31. Сорвин К.В., Сусоколов А.А. Человек в обществе: система социологических понятий в кратком изложении. 3-е изд. М.: Изд-во «Русская панорама», 2011. – 424 с.
32. Социология / Под ред. В.К. Батурина 4-е изд. М.: Изд-во «Юнити Дана», 2011. – 191 с.
33. Социология семьи: учебник. 2-е изд., испр. / Под ред. Антонова А.И. – М.: Инфра-М, 2010. – 637 с.
34. Социология. Общий курс: учебник. – М.: ИНФРА-М, 2011. – 332 с.
35. Социология: учебник / под ред. Н.Г. Скворцова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Проспект, 2011. – 352 с.
36. Социология: учебник для вузов / Под ред. А.В. Воронцова. М.: Дрофа, 2011. – 557 с.
37. Соціологія другого модерну: проблема перевизначення понять суспільствознавчого дискурсу: зб. наук. – Луганськ: ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2009. – 296 с.
38. Титаренко, Л.Г. Социология общественного мнения / Л.Г. Титаренко. – Минск: Изд-во «РИВШ», 2009. – 204 с.
39. Філософія і соціологія в контексті сучасної культури : Зб. наук. праць / Відп. ред. П. І. Гнатенко; ДНУ. – Д. : ДНУ, 2008. – 379 с.
40. Халин, К.Е. Краткий курс по социологии: Учеб. пособие / К.Е. Халин, Н.С. Носова. – М.: Окей-книга, 2009. – 128
41. Шершеневич Г.Ф. Социология: лекции / Г.Ф. Шершеневич. – 2-е изд. – М.: ЛИБРОКОМ, 2011. – 200 с.

Словники:

1. Бабосов Е.М. Социология: Энциклопедический словарь / Предислов. Г. В. Осипова. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. – 480 с.
2. Богомаз К.Ю. Категоріально-термінологічна база соціології: Навч. посібник / К.Ю. Богомаз, Л.М. Сорокіна, К.В. Познанська. – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2011. – 184 с.
3. Словарь-справочник по социологии / А.А. Акмалова [и др.]. – М.: Дашков и К°, 2011. – 304 с.
4. Современный иронический социально-политический словарь / В. Г. Головаха; ДНУ. – Д. : ДНУ, 2008. – 112 с.
5. Соціологічна енциклопедія / Укладач В. Г. Городяненко. – К.: Академвидав, 2008. – 456 с.
6. Тезаурус социологии. Тематический словарь-справочник / Под ред. Ж.Т. Тощенко. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. – 489 с.
7. Соціологія: терміни, поняття, персоналії. Навчальний словник-довідник. Укладачі: В.М.Піча, Ю.В.Піча, Н.М.Хома та ін. аг. ред.. В.М.Пічі. – К.: «Каравела», Львів: «Новий світ-2000», 2012. – 480 с.

Інформаційні ресурси:

1. Соціологія. Гідденс Ентони. http://www.koob.ru/giddens_a/sociology_g
2. Соціологія. Аверьянов Л.Я. http://www.koob.ru/averjanov_l_y/sociologiya_averyanov
3. Соціологія: курс лекцій. Радугин А.А. http://www.koob.ru/radugin/sociol_lectures
4. Соціологія: Общій курс. Кравченко А.И. http://www.koob.ru/kravchenko_a/sociology_general_course
5. Соціологія. Гідденс Ентони. http://www.koob.ru/giddens_a/
6. М. Вебер. Протестантська етика і дух капіталізму // www.management.com.ua/vision/vis016.html
7. Офіційний вебсайт університету www.iful.at.ua